

Ficar-se a la gola del llop

DAVID CASELLAS

Tots haureu sentit l'expressió *ficar-se a la gola del llop*, que usem quan ens posem en un lloc o situació perillosa, o bé *fosc com la gola del llop*, per a referir-nos a un lloc molt fosc. Però us heu preguntat mai quin és el significat precís de la paraula *gola*? És el mateix que *coll* o que *boca*? Vegem-ho:

Gola f **1.1** Part anterior del coll. *Penjar per la gola*. **1.2** Espai comprès entre el paladar i el començament de l'esòfag. *Tinc mal a la gola*. *Tinc la gola inflamada*. *Té un os entravessat a la gola*. **1.3** Boca de certs animals. *La gola del lleó*. *Fosc com una gola de llop*. **2.1** Pas estret d'entrada a certs indrets. *La gola d'un port*, *d'un riu*. *La gola de l'avenc*, *de l'abisme*. **2.2** Paratge de molta profunditat en el curs d'un riu. **2.3** Grau. **3**. Apatit desordenat de menjar i beure. *El pecat de gola*. *Contra gola*, *temprança*. [...]

Coll m **1.1** Part, generalment estreta, del cos de l'ésser humà, i de molts animals, que uneix el cap amb el tronc. *Coll llarg*, *curt*. *Lligar una bèstia pel coll*.

Passar un riu amb aigua fins al coll. *Estirar el coll per veure-hi millor*. **1.2** PER EXT. *Estar endeutat fins al coll*. [...]

2. a coll LOC ADV. Sobre la regió veïna al coll, espatlles i part d'esquena. *Carregar-se un feix a coll*. *Jesús amb la creu a coll*. [...]

Com veiem, per tant, d'acord amb el *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (2007), no és el mateix la *gola* que el *coll*. Quan ens referim a la part interior del coll hem de parlar de la *gola*. Per tant, direm que tenim *mal a la gola* o que tenim *la gola inflamada*, malgrat que molts catalans en diguin *coll* també quan es refereixen només a la part interna. Com a sinònims de *gola* podem fer servir *gorja* o *gargamella*. En canvi, no en podem dir *garganta*, que és un castellanisme. I referit a la *gola* d'un riu en podem dir també *gorja*, *engorjat* o *congost*, però mai *garganta*.

Algunes frases fetes amb la paraula *gola* són molt expressives i no podem deixar que es perdin: *tenir un nus a la*

gola (quan per algun motiu tenim dificultats a parlar) i *mentir per la gola* (mentir descaradament). Pel que fa a l'expressió amb què hem titulat l'article, sembla que fa referència a la totalitat de l'interior de la boca dels animals. Però, com hem vist, en la definició del diccionari no se'ns aclareix a quins animals fa referència la paraula «certs». Podria referir-se només als mamífers carnívors? En castellà el mot que s'hi correspon és *fauces*, que els diccionaris castellans defineixen com la part posterior de la boca dels mamífers. De tota manera, tampoc no acabem de tenir clar que aquest mot s'apliqui a tots els mamífers.

Finalment, aquest mot també es fa servir per a referir-se a la golafreria o golosia desordenada i insaciable. En aquest cas cal anar amb cura de pronunciar-ho amb *o* i no pas amb una *u* com en castellà.

Bé, esperem que a partir d'ara no tingueu dubtes i no se us faci cap nus a la gola quan hàgiu de fer servir aquest mot. ♦

PLAERS D'AMETLLA

Trias Galetes - Biscuits SA

Ctra. de Sils, 36
17430 Santa Coloma de Farners
Tel. 972 84 12 13
www.trias.cat